

Handlingsplan for 2024-2030

Forslag til handlingsplan for 2024-2030 omfatter tiltag rettet mod at opnå målene i strategien for bæredygtigt byggeri. Planen er opdelt i generelle indsatser, der vurderes at bidrage til målene, og konkrete initiativer, der får særlig opmærksomhed fra 2024-2027. De generelle indsatser vil ved byggerierne blive vurderet ud fra sociale, miljømæssige og økonomiske perspektiver i overensstemmelse med strategien.

Nedenfor fremgår de overordnede mål, som indsatser og initiativer skal resultere i frem mod 2030. Målet om at reducere bruttodriftsareal (BDA) pr. borger i Vejle Kommunes bygninger med 2 % i 2030 vurderes som ambitiøst men realistisk. Under forudsætning af en befolkningstilvækst på 1.000 borgere om året, og en BDA på 6,24 m² pr. borger i 2024, vil reduktionen med 2% i 2030 betyde, at det samlede bruttodriftsareal i 2030 øges med ca. 24.000 m² i stedet for at øges med ca. 40.000 m². Det vil sige en reduktion med ca. 16.000 m².

Målene under sunde og CO₂-effektive bygninger læner sig op ad en i forvejen ambitiøs lovgivning bl.a. fra EU, som er vedtaget, eller som, det forventes, vil blive vedtaget i det kommende år. Årsagen til, at målene om at reducere energiforbrug er placeret under sunde bygninger skyldes, at de konkrete indsatser, som skal lede hen til målene, samtidig også vil medføre forbedret indeklima og dermed sunde bygninger.

Handlingsplan 2024-2030 – generelle indsatser

I tabellen nedenfor er der givet et samlet overblik, hvor forslag til de generelle indsatser er koblet til strategiens overordnede mål og delmål.

Overordnede mål i strategien	Delmål i strategien	Indsats
Kloge bygninger - Vi skal højne kapacitetsudnyttelsen og arbejde totaløkonomisk med bygningsmassen. - Vi skal bevare og transformere kommunale bygninger i takt med samfundsudviklingen.	1. Færre og bedre m2	Vi udarbejder bygningsanalysen vedtaget i budgetforlig 2023. Der er fokus på at tilvejebringe et grundlag, der kan danne afsæt for organisatoriske og politiske drøftelse med henblik på at øge anvendelsen af bygningsmassen med fokus på synergi, fleksibilitet og bæredygtig økonomi på tværs i Vejle Kommune med en strategisk tilgang for øje.
	2. Øge eller fastholde bygningernes værdi længst muligt	Vi udarbejder tværgående analyser vedrørende brug og vedligeholdelse af den kommunale bygningsmasse vedtaget i budgetforlig 2024. Vi prioriterer vedligeholdelsesopgaver, hvor der er risiko for fordyrende følgeskader inden for den besluttede prioriteringsmodel.
	3. Bedre bygningskvalitet, der minimerer efterslæb på vedligehold	Vi anvender vedligeholdelsesfrie materialer i så stor udstrækning som muligt. Vi vurderer altid anlægs- og driftsudgifter på materialer, der anvendes ifm. et byggeprojekt.
Sunde bygninger - Vi skal sikre trivsels- og fællesskabsfremmende bygninger. - Vi skal tage hensyn til den lokale kontekst og særlige kvaliteter.	1. Forbedret indeklima, luft, lys, lyd og temperatur.	Vi har fokus på at anvende passive løsninger (ikke-mekaniske) for at sikre et godt indeklima og spare på energien ved husets drift (fx placering, vinduesstørrelser, udhæng, isolering o.l.). Ved nybyggeri sikrer vi luftskifte gennem naturlig eller mekanisk ventilation.

		Ved nybyggeri sikrer vi god rumakustik bl.a. gennem støjabsorberende overflader. Vi indtænker altid dagslysadgang ind i konstruktion og placering af bygning.
	2. Højere anvendelse af naturlige materialer og minimering af afgang til indeklima.	Vi anvender ikke materialer, som er på Miljøstyrelsens liste over problematiske stoffer.
	3. Understøtte kerneopgaven og skabe sammenhængskraft.	Vi sikrer bygninger og rammer, der skaber rum for socialt samspil. Vi inddrager interessenter i processen og bygger videre på de gode erfaringer, vi allerede har i kommunen.
CO2-effektive bygninger • Vi skal reducere bygningers klimaaftryk. • Vi skal sikre den gode byggeskik og arkitektur i en ny klimakontekst.	1. Nedbringe CO2-aftryk for renoveringer og nybyggeri.	Bæredygtige materialer Vi gennemfører LCA-beregninger og følger lovgivningen generelt, herunder vedr. CO2-grænseværdier. Vi anvender flere grønne tage i byggerierne, der kan forsinke vandmængden, der udledes i vores kloaker, optage CO2 og bidrage til biodiversitet. Det vil hver gang ske ud fra en konkret vurdering af hensynet til solceller samt den efterfølgende drift. Vi anvender træ i byggerierne, da det dels er bæredygtigt dels et billigere byggemateriale. Hensynet til den efterfølgende drift vil altid indgå i den samlede vurdering. Vi reducerer betonforbruget i byggerierne i videst muligt omfang ved at anvende andre materialer, når det er muligt. Vi indgår i dialog med byggeriets parter om at reducere mængden af beton fx ved kun at bruge den nødvendige mængde til de enkelte bygningsdele frem for, som i dag, at anvende et standardmål for cementdelen i betonen, som bruges i alle bygningsdele. Genbrugte eller genanvendte materialer

		Vi har fokus på at genanvende og genbruge byggematerialer. Det vil være et særligt fokus i forbindelse med nedrivningsprojekter og nybyggeri, hvor det bl.a. kan indgå som en del af vurderingskriterier. Vi øger kendskabet til den digitale løsning Genbrug inventar med det formål at genbruge inventar på tværs af arbejdspladser i Vejle Kommune. Hermed kan udgifter til inventar reduceres. Udbud og samarbejde Vi har fokus på at inddrage entreprenører tidligt i udbudsprojekter for at få deres input til bæredygtighed. Erfaringer nationalt viser, at graden af bæredygtighed i projekter er øget af tidlig entreprenørinddragelse gennem klare mål og ved at have entreprenøren tæt involveret i projektudviklingen. Vi har fokus på, hvorledes bæredygtighed på forskellig vis kan indgå som en del af vurderingskriterier. Vi øger samarbejdet med producenter om grønne løsninger. Dette kan være i forhold til muligheden for at tilbagelevere overskydende materiale, at indkøbe mere miljøvenlige materialer, at samarbejde om at anvende genbrugte materialer mv.
	2. Energooptimering og ressourceforbrug i nuværende bygninger.	Vi udskifter CTS og implementerer EMS (energistyringssystem) som en del af budgetforlig 2022. Vi synliggør energiforbruget, rådgiver og går i dialog med institutionerne for at påvirke energirigtig adfærd og reducere energiforbruget. Der er nationalt erfaringer med at infoskærme

		på fx skoler med data for energiforbrug kan bidrage til at påvirke en energirigtig adfærd og reducere energiforbruget. Vi energimærker kommunens bygninger som en del af budgetforlig 2022 og får et overblik over, hvor der er potentiale for energirenoveringer Vi konverterer olie- og gasfyr iht. den strategiske fjernvarmeplan i det omfang der er finansiering.
	3. Minimere spild og sikre høj grad af ressourceeffektivitet på byggepladser.	Vi samarbejder med lokale håndværkere. Dette mindsker CO₂-udledningen fra transporten til og fra byggepladsen samt 'skubber' til den grønne omstilling blandt de nogle gange mindre lokale virksomheder. Det vil ved alle store projekter blive vurderet, om det vil være hensigtsmæssigt indenfor lovens rammer at opdele opgaven i etaper, så mindre virksomheder vil være i stand til at byde på opgaven. Vi samarbejder med bl.a. Ressourcer & Genbrug om håndtering af byggeaffald til genanvendelse og genbrug samt affaldssortering.

Konkrete indsatser og måleparametre for 2024-2027

I nedenstående tabel er de konkrete indsatser beskrevet. For hver indsatser beskrevet resultater og effekter, som det forventes, at indsatserne vil føre til. Der er desuden beskrevet de måleparametre, som vil blive anvendt til vurdering af, om resultater og effekter er opnået. Der vil ultimo 2027 blive udarbejdet en statusrapport på målopnåelsen til Byrådet.

Overordnede mål i strategien	Indsats	Resultat	Succeskriterium
Kloge bygninger	Overblik over optimeringsmuligheder Vi udarbejder bygningsanalysen vedtaget i budgetforlig 2023. Der er fokus på at tilvejebringe et grundlag, der kan danne afsæt for organisatoriske og politiske drøftelse med henblik på at optimere anvendelsen af Vejle Kommunes bygninger	Politisk drøftelse af bygningsanalyse Resultatet af bygningsanalysen skal behandles politisk i første halvdel af 2024. Målet er, at der politisk på baggrund af materialet og det organisatoriske arbejde med bygningsanalysen kan træffes beslutning om, hvordan der kan arbejdes videre med at optimere anvendelsen af Vejle Kommune s bygninger.	Beslutning om optimeringsmuligheder Der er truffet politisk beslutning om, hvordan der kan arbejdes videre med at optimere anvendelsen af Vejle Kommunes bygninger.
Sunde bygninger	Passive løsninger til godt indeklima Vi vil i vores udbud på nybyggeri stille krav om, at der skal anvendes passive løsninger (ikke-mekaniske) for at sikre et godt indeklima og spare på energien ved husets drift (fx bygningens placering, vinduesstørrelser, udhæng, isolering o.l). Løsningerne skal holdes indenfor rammerne af kommunens arkitekturpolitik.	Passive løsninger er anvendt Vores nybyggeri opføres med passive løsninger, der sikrer et godt indeklima og sparer på energien ved husets drift (fx bygningens placering, vinduesstørrelser, udhæng, isolering o.l).	Indeklima lever op til krav i Bygningsreglement Før ibrugtagning af bygningen udføres måling af om indeklima lever op til krav i Bygningsreglementet vedr. lys, luft og lyd.
	Løsninger til forbedret indeklima Vi vil forbedre indeklimaet i de eksisterende bygninger, herunder sikre en passende temperatur og CO2-niveau i lokaler, som anvendes af mange på én gang (klasseværelser og grupperum i daginstitutioner). Det er veldokumenteret, at dårligt indeklimaet har negative konsekvenser for læringsmiljøet.	Tiltag til forbedring af indeklima Der findes en række håndtag, man kan gribe i for at forbedre indeklimaet. Påvirkning af adfærd er et greb, som er mindre omkostningstung. Det er dog sjældent tilstrækkeligt for at sikre et godt indeklima i bygninger af ældre dato. Her vil det være nødvendigt med mere omkostningstunge mekaniske løsninger, som ikke kan finansieres inden for institutionernes budget. Det foreslås derfor, at der i de kommende år skal være fokus på forbedring af indeklimaet på de eksisterende skoler og daginstitutioner.	Tiltag til forbedring af indeklima Der bliver i 2024-2027 sat tiltag i gang til forbedring af indeklima på de eksisterende skoler og daginstitutioner.

CO2-effektive bygninger	Træ i de bærende konstruktioner Ved nybyggeri af et-etages byggeri stiller vi i vores udbud krav om, at der skal anvendes træ i de bærende konstruktioner, da træ har et lavt CO2 aftryk. Desuden har træ en lang holdbarhed, når det ikke udsættes for vind og vejr, som det er tilfældet i de bærende konstruktioner.	Træ er anvendt Der er anvendt træ i de bærende konstruktioner i nybyggeri af et-etages byggeri.	Opnået CO2-besparelse CO2-besparelsen ved anvendelse af træ i de bærende konstruktioner opgøres i forhold til, hvis konstruktionen var opført i beton og stål
	Genbrug af mursten Vi vil i vores nybyggerier og nedrivningsprojekter have fokus på at efterspørge genanvendelse af mursten i de bygningsdele, hvor det er muligt,	Mursten er anvendt Ved nybyggeri og nedrivningsprojekter indgår genanvendelse af mursten som en del af vores udbud.	Opnået CO2-besparelse I de nybyggerier opgøres CO2-besparelse via LCA-beregninger i forhold til, hvis der var anvendt nye mursten.